Nr. 215. w Wtorek

dnia 14. Września 1858

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ½ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 13. Września. — Cesarz jest spodziewany w Chalons w dniu 18. b. m.

Turyn, 10. Wrześ. — Sławny geograf Mannocchi umarł nagle w kwiecie wieku. — Według wiadomości z Lionu znów tam nastąpiły aresztowania. Jak niesie pogłoska odkryto tam nową gałąź towarzystwa Marianny.

Medyolan, 11. Września. — Wyścigi konne w Senago rozpoczęły się śród ogromnego natłoku ciekawych.

Berlin, 14. Września. — Najj. Pan raczył nadać radzcy przy sądzie apelacyjnym, tajn. radzcy sprawiedliwości v. Blankenburgowi w Szczecinie, order orła czerwonego 3. klasy na pętlicy, tudzież byłemu podpułkownikowi Schuch w Saganie i proboszczowi Beckerowi w Niederntudorf powiecie bürenskim, order orła czerwonego 4. klasy, a zamianować radzcę przy sądzie powiatowym Versena w Paderbornie, radzcą przy sądzie apelacyjnym w Hamm.

Berlin, 13. Września. — J. kr. w. książę Fryderyk Wilhelm pruski wrócił w niedzielę z rana ze Szląska na zamek babelbergski i wieczorem znów odjechał do Szląska.

— Książę Alfred angielski przybył tu wczoraj z rana i stanął w zamku babelbergskim.

— Ostsee Zeitung pisze: korespondenci pisujący z Berlina do dzienników niemieckich, rozwodzą się teraz niemal wyłącznie nad sprawą rządu. Z pewnego źródła odbieramy wiadomość, że żadne z tych podań nie jest uzasadnione. Dotąd tylko obradowano nad kwestyami przedwstępnemi, decyzya zaś najwyższa jeszcze niezapadła. Z tego powodu wszystkie podania i domysły są płonne tak ze względu na opinią, którą miał zdać minister sprawiedliwości względem formy rządu, jako też względem rychłego zwołania sejmu.

— Gdy teraz zdrożały wszystkie potrzeby, których używają poczthalterye, przeto podwyższono opłatę od osób przejeżdżających pocztami. Minister handlu w rozporządzeniu z d. 9. b. m. poczytał za rzecz słuszną, że prywatni mogą utrzymywać wozy do przewożenia osób regularnego za opłatą wyższą niż dotychczasową a zamiast 2½ sgr. mogą brać aż do 3½ sgr. od osoby za milę i na to odbierać pozwolenie od kr. głównych dyrekcyj pocztowych, bez odnoszenia się do wyższéj władzy. Gdyby zaś przedsiebiorcy domagali się jeszcze wyższéj, jak 3½ sgr. opłaty, natenczas mają się odnosić do kr. jeneralnego urzędu pocztowego. Ponieważ przypuścić można, że przy ułatwieniach tych więcéj się pojawi przedsiebiorstw prywatnych utrzymujących stałe komunikacye, przeto zalecono kr. głównym dyrekcyom pocztowym, zwracać uwagę na podobne przedsiebiorstwa i używać ich do przesyłek rzeczy pocztowych, skoro nastręczą bezpieczeństwo i pewność, gdyż tym sposobem znaczna oszczędność zaprowadzoną być może w utrzymywaniu poczt królewskich z pomnożeniem komunikacyj między różnemi miastami.

— Kolońska gazeta pisze: w d. 10. b. m. przetrząsnęła władza policyjna pomieszkanie pana Dra J. Steina w Wrocławiu, który był członkiem dawnego zgromadzenia narodowego. Jak się dowiadujemy z pewnego źródła, odbyło się ścisłe przeglądanie papierów jego, a nawet przezieranie listów pisanych przez niego do małżonki. Szląska gazeta za powód podaje tego przetrząsania, że Dr. Stein podpisał się na artykule wyborczym wyszłym w Berlinie, który wprawdzie nie skonfiskowano, ale wzbroniono rozdawać. Władza czuwająca nad prasą pozostawiła wydrukowane egzemplarze programatu wyborczego u drukarza, ale oświadczyła mu, że konfiskata natychmiast nastąpi, jeżeli program wydrukowany będzie rozdawany lub też przesłany temu, który go dał do druku. W tym programie wyborczym wzywa Dr. Stein demokratów do brania udziału w wyborach.

Rosya.

(Cz.) Z gubernii grodzieńskiéj, 22. Sierpnia. — Szczęśliwym, powidzieć mogę, trafem wpadł mi w ręce dokument, którego wierną kopią z odpisami wam przesyłam, z prośbą abyście go w piśmie waszem ogłosili. Dokument ten jest nowym dowodem, a czytając obce dzienniki, sądzićby można, że nigdy dosyć dowodów nie ma na to, że ile razy zostawiono nam cokolwiek swobody, niepotrzebowaliśmy żadnego innego bodźca, prócz własnego przekonania i uczucia, aby starać się o ulepszenie stanu włościan i życzyć sobie zniesienia podddaństwa.

I tak zaledwo kraj nasz otrząsł się nieco z nieszczęść wywołanych rokiem 1812, a zaraz już w Kwietniu 1819. r. szlachta z powiatów składających obwód Białostocki, ustąpiony Rosyi traktatem tylżyckim, zebrała się pod przewodnictwem swych marszałków, a wypadek obrad powierzyła marszałkowi szlachty białostockiéj, aby go złożył u stóp tronu. Dokument, który załączam jest adresem szlachty powiatu sokolskiego; inne powiaty przemówiły w tym samym duchu i kierunku; powiat Bielski życzył sobie wprowadzenia kodeksu i urządzenia hipotek, takie jakie było w Królestwie Polskiem. Gubernie Grodzieńska i wileńska poszły za tym szlachetnym przykładem, a cesarz Aleksander raczył łaskawie przyjąć złożone mu adresy. Lecz ruch liberalny, a raczéj ultraliberalny, który w latach 1820—21 ogarnął Europę, i silnem echem odbił się w Rosyi, powstrzymał jak się zdaje widok rządu w téj mierze, a projekt żadnego nie otrzymał skutku. Późniéj śmierć cesarza Aleksandra i dalsze a wiadome wypadki, wytarły z pamięci owe obywatelskie usiłowania, tak dalece że dzisiaj zaledwie kilku żyjących jeszcze, którzy adresa podpisali, o takowych pamiętają. Owoż jak brzmi rzeczony dokument:

»Działo się na Zgromadzeniu szlacheckim w mieście powiatowem Sokołce roku 1819 miesiąca Apryla 10 dnia.

My Szlachta Obywatele powiatu Sokolskiego, głosem ludzkości i wewnętrznego przekonania na dniu dzisiejszym do miasta powiatowego zebrani, a to przez pośrednictwo szanownych przewodników stanu naszego, czynim wiadomo całemu światu i najłaskawiéj nam panującemu Imperatorowi Wszech Rosyi Aleksandrowi I., iż jednomyślnie zgadzamy się i postanawiamy znieść na zawsze poddaństwo, jako przeciwne ustawom boskim i saméj ludzkości — a to nadając nieograniczoną wolność osobistą dziedzicznym włościanom naszym. Żeby zaś ta nasza wola zyskała najwyższe potwierdzenie, wkładamy przeto szczególniejszy obowiązek na JW. Marszałka obwodu Białostockiego i kawalera Ciecierskiego, aby najtroskliwiéj zająć się raczył ułożeniem stosownego do podnóżka samego tronu adresu. Wszakże ponawiając tym sposobem dowód braterskiego w nim zaufania, nadto pewni jesteśmy, że w każdym punkcie zwracać będzie na to szczególniejszą uwagę, aby nadająca się wolność osobista włościanom naszym, niepociągnęła za sobą upadku własności ziemnych dziedzictwu naszemu uległych; by pryncypalnie systemat podatkowania był całkowicie zmienionym, i proporcyonalnie do możności i dobra naszego zastosowany, a to z uwagą na wzajemne stosunki, jakie między właścicielami ziemi a rolnikami onéj zachodzić mogą. Że wreszcie chcący się przesiedlić włościanin, musi wprzódy zaspokoić dwór ze wszystkich stosujących się do niego pretensyów, któreby prawnie były udowodnione. Że nakoniec wszyscy włościanie, równie skarbowi i obywatelscy co do powyższéj osobistéj wolności, będą porównani, tak że wzajemnie bez najmniejszéj przeszkody przesiedlać się będą mogli, a to za za okazanem świadectwem, iż nic już swemu dworowi winni nie są. W takim składzie ułożony adres stawiając nas w rzędzie najcywilizowańszych narodów Europy, będzie świeżym jeszcze dowodem, że Polak w żadnéj obywatelskiéj cnocie upośledzić się nie da. Takowy akt własnoręcznemi podpisami stwierdzamy.« (Następują własnoręczne podpisy.)

Zdaje mi się, że ogłoszenie niniejszego dokumentu w téj chwili, przypomnienie życzeń szlachty litewskiéj tak dawno i jasno wyrażonych, teraz gdy właśnie obywatele nasi powołani zostali do komitetów w celu obradowania nad tym samym przedmiotem, może korzystnie zająć ich uwagę jakoteż i samego rządu. W obec tych życzeń i chęci panowie zasiadający w komitetach pojmą zapewne, że dziś używając swobody w obradach, nie mogą zmniejszać tego, co ich ojcowie przed czterdziestą laty zaprojektowali; że nie wypada targować się względem wykonania zmian zamierzonych. Byłoby bardzo do życzenia, aby się przekonać chcieli, że nadeszła chwila wykazania, że kraj posiada ludzi zdolnych i dobrze usposobionych, na których rachować może i rząd i właściciel i włościanin; że rząd nie nakłada im ani nawet nakładać może swoich w tym przedmiocie widoków, ale w rozporządzeniach swych wskazuje tylko kierunek w którym życzy sobie aby postępowali. Członkowie komitetów, wybrani z rozkazu cesarskiego przez swych współobywateli, w celu wyszukania najlepszych środków do poprawienia losu włościan bez narażenia własności i interesów szlachty, powinni mówić według sumienia i przekonania i działać jak im się wydaje najlepiéj, bez oglądania się na nic, jeżeli się chcą godnie i jak należy wywiązać z włożonego w nich zaufania i przyjętego przez nich obowiązku. Postępować inaczéj byłoby to uwłaczać swéj godności i niepojmować rządu.

Z drugiéj również strony rząd nakazawszy wszędzie zbieranie się komitetów, oddawszy skład ich pod wybór obywateli, mając więc przed sobą zgromadzenia ludzi najzdolniejszych lub najświadomszych w sprawie o którą idzie, a która stosownie do miejscowości różne przybierać musi formy, mając nadto komisarzy swoich przy każdym komitecie, miał wyraźnie na celu otrzymanie wypadku z wolnych obrad komitetów. Może on potem przyjąć lub odrzucić

podane sobie konkluzye, może je zmieniać i stosować, ale przypuścić nie można, aby miał był zamiar narzucać komitetom z góry swoje własne formuły, bo wszakże z jego woli zasiadają komitety. Zresztą wątpić niemożna, iż rząd aż nadto jest przekonany, że najzdolniejsi jego urzędnicy nie są ludźmi fachowemi w tym przedmiocie, a temsamem nie są w stanie wypracować praktycznego projektu reformy włościańskiéj. Nikt w téj mierze zastąpić nie zdoła komitetów miejscowych, nikt nie może się wywiązać lepiéj z tego trudnego zadania, jak sami obywatele. Wie o tem dobrze rząd i dla tego ich powołał.

Dodać tu jeszcze wypada, że reforma tak radykalna jak ta, którą rząd obecnie zamierzył, wywoła konieczną potrzebę mnóstwa nowych ustaw i nowych ludzi. Każdy więc będzie miał do czynienia, i zatrudnienia nie braknie. Zmiana stosunków włościańskich wymagać będzie zaprowadzenia hipotek, kredytu ziemskiego, regulacyi gruntów, trybunałów rzetelnych i publicznych z ustną obroną, a przedewszystkiem i nadewszystko zniesienia czynu, bez czego reforma przedsiewzięta jest całkiem niepodobną. Bo np. w dzisiejszym stanie rzeczy, naczelnikiem powiatu, tj. urzędnikiem któremu powierzone być ma wykonanie reformy, któremu przeto oddany będzie w ręce los całéj ludności, nie może być tylko człowiek należący do piątéj klasy. Wiadomo wszakże, iż ogromna większość urzędników, którzy posiadają ten stopień, doszli do niego nietylko pod innem panowaniem, ale pod innym rządem czyli systematem; że krom tego, iż są całkiem niezdolni, mało bardzo przemawia za niemi rękojmi moralnych. Urząd bowiem bardzo niedawno jeszcze u nas uważany był jako dzierżawa.

Lecz wracając się do członków komitetów, prawdziwem naszem życzeniem byłoby widzieć ich postępujących w pracy sumiennie i ostrożnie, ale samodzielnie i energicznie. Roztropność bezwątpienia nakazuje być oględnym i umiarkowanym, ale również i to pewna, że rząd nie po to zwołał komitety, aby mu podawały nowe edycye jego rozporządzeń i projektów. Przeżuwać okólniki pana ministra, nie jest zadaniem komitetów. Nie mówię już o niechęci, cofaniu się, wahaniu, lub drożeniu się z ustąpieniem tego, co już dawno ustąpionem było być powinno, a dziś już zachowanem być nie może, bo tego wcale nie przypuszczam. Ale w każdym razie, coby nas najgorszego spotkać mogło, to oddanie sprawy dla kraju tak ważnéj w ręce biórokracyi hołdującéj jeszcze tradycyom dawnego systematu. Któż z nas wątpi, że byłoby to zgubą tak dobrze szlachcica jak i chłopa. Myśli téj współobywatele nasi zasiadający w komitetach nigdy z pamięci wypuszczać nie powinni, a w miłości do kraju i w uczuciu powinności znajdą dosyć siły aby odpowiedzieć jak należy wysokości stanowiska, na jakie ich powołało zaufanie szlachty i wola rządu.

Francya.

Paryż, 9. Września. — Mowa miana 5. Września przez p. Dupin, jako przełożonego w komitecie rolniczym w Clameely rozwodzi się szeroce nad wszystkiem, co w podobnéj okoliczności da się powiedzieć; z tego wszystkiego wyprowadza ten wniosek, że Francya stoi na czele rządów europejskich, Francya kwiat kultury i pilności. Nawet w polepszeniach rolniczych przykład Francyi znalazł oddźwięk za granicą i w Anglii.

— Dowiadujemy się z Independance belge, że Francya za porozumieniem gabinetu londyńskiego i petersburgskiego zawezwała Portę do zaniechania zamiaru domagania się od księcia Danila wynagrodzenia za przekroczenia territoryum nastąpione 28. Czerwca, boć książe ten sam z własnéj woli, ukarał sprawców.

Paryż, 10. Września. — Lord Palmerston z żoną swą opuścił dziś Paryż, udając się do ojczyzny swéj na Bolonią i Falkestone. Do osób znaczenia z któremi tu często przebywał lord Palmerston, należy i pan Thiers.

— Na drodze administracyjnéj nie stanęło nic dotąd względem zaprowadzenia w Algeryi systemu wolnego handlu.

— Nie tylko korespondencye wiedeńskie mówią o wkrótce nastąpić mającéj zgodzie między Rosyą i Austryą, ale rozprawiają o tem głośno i w politycznych tutejszych kółkach.

— Hr. Persigny przesłał p. Varin, prezydentowi komitetu centralnego, zajmującego się zbieraniem subskrypcyi dla Lamartine, następujące pismo:

Paryż, 30. Sierpnia 1858.

Panie! Ubolewam, że w skutek pomyłki list Pański względem subskrypcyi dla P. Lamartina, doszedł mię po ukończeniu sesyi rady jeneralnéj, tak że nie mógłem mu nic o niéj wspomnieć. Nie wątpię, że rada jeneralna byłaby się połączyła z tem dziełem narodowem, Ja z mojéj strony pragnąc już od dawna przesłać Panu mój datek, korzystam najchętniéj z pory mi się wydarzającéj; wręczając Panu asygnacyą na 1000 fr. do p. Rothschilda. Kiedy rozważam posługi niezmierne tego znakomitego męża wyświadczone krajowi, kiedy rozważam świetność jego talentów, mocno boleję, że do uwieńczenia dzieła wspaniałomyślnych mieszkańców, przyczynić się tylko mogę zwyczajnym datkiem. Jestem itd

— Wedle najnowszych wiadomości ze Wschodu wybuchła w Mece cholera, nie zaraza morowa. Zaraza ta nie przekroczyła granic prowincyi trilpolickiéj i tu w niektórych miejscach strasznie wystąpiła, jako to w Bengazi, Derrah i Augilah.

— Książe Napoleon kiedy wyjedzie do Algeryi dotąd niewiadomo, chociaż belgijskie pisma dzień 25. Września oznaczyły na dzień wyjazdu.

— W Algeryi wystawią pałac cesarski w stylu rzymskim.

— Dzienniki Independance belge, Nord i Union Commerciale zabrano dla tego, że zawierały testament księżnéj orleańskiéj bez opuszczenia miejsca, w którém księżna mówi o Francyi w sposób naganny.

(Kor. Cz.) Zaledwie, że wspomniałem o pokoju chinskim i telegrafie angloamerykańskim, wspomnę też tylko w jednem słowie o reorganizacyi Algieryi, bo i ten przedmiot nie jest dla nas bardzo interesującym. Minęły czasy, kiedy trudniliśmy się więcéj Montevideo i Buenos Ayres, aniżeli tem co leżało pod naszym bokiem lub w naszem łonie. Utworzenie ministeryum alegierskiego pociągnęło za sobą zniesienie gubernatorstwa w Algierze. Algier będzie miał odtąd tylko gubernatora wojennego w osobie jenerała Mac Mahon. Jenerał ten głosował w senacie przeciw prawu bezpieczeństwa publicznego, lecz pozostał wiernym cesarstwu. Z krajów pozaegipskich obchodzą nas do pewnego stopnia, tylko Indye i Turcya azyatycka. W Indyach idzie nie dobrze Anglikom. Gubernetor woła o posiłki, co raduje Gazetę francuską. W Turcyi azyatyckiéj grożą jeszcze rzezie; nie potwierdzają się jednak złowrogie nowiny o rzezi w Aleksandryi, które podał le Nord. Spodziewany jest w Paryżu Abdul Azis, brat sułtana, człowiek jak mówią zdatny, na którego zwraca Turcya oczy, jako na swego zbawcę.

Wyszła broszura: *la Turquie devant l'Europe* tłumacząca Turcyę i zwalająca rzezie na propagandę obcą. Fuad basza widząc się z cesarzem, zwalał także winę rzezi na obcą propagandę.

Listy z Anglii donoszą jedynie o zbrojeniu się. Anglia powołuje 5000 majtków, organizuje wojskowo 10,000 stróży swych brzegów morskich, a na kanale trzyma flotę z 30 okrętów liniowych. Rosya stara się o otrzymanie stacyi morskiéj w Villa franca pod Nizzą. Oficerowie piemontcy jadą na manewra warszawskie. Ma na nie także pojechać książe Carignan. Jenerał Nil miał odebrać od cesarza rozkaz zdania sprawy ze stanu wojennego Francyi i ma nad raportem panować. Jenerał ten, dobry pisarz i wyborny inżynier, jest wskazywany jako minister wojny, na przypadek oddalenia się marszałka Vaillant, dobrego także pisarza i inżyniera.

Univers ogłosił ciekawy artykuł o stanie wojennym Anglii i Francyi, z którego pokazuje się, że ta ostatnia jest jeszcze słaba na morzu i na brzegach kanału kaletańskiego.

O skutku podróży królowéj Wiktoryi do Berlina, nie ma dotąd nic pewnego. Sprawa rasztadzka nie miła dla Prus, nie miała być dziełem francuskiem, lecz następstwem dzisiejszego stanu Europy. Lord Palmerston przeniósł się z pod Saint Cloud do hotelu Manchester przy ulicy Rivoli. Kluby zajmują się do najwyższego stopnia jego podróżą, ale nic nie wiedzą. Mówiąc o sytuacyi dzisiejszéj Europy, wczorajszy Nord rzekł: »Europa ma przed sobą dwie drogi: iść zgodnie w interesach ogólnych, »które ją obchodzą« i załatwiać je przez wzajemne tranzakcye, albo rozdzielić się na dwa obozy i rozpocząć wojnę exterminacyjną.« Od niejakiego czasu le Nord stał się nieco amfiktiońskim niż Francya, z różnicą tylko, że ścieśnia granicę spraw, które Francyę i Europę »mogą obchodzić«. Rosya nie życzy sobie wojny. Przedsiębiorcy jéj dróg żelaznych potrzebują 85 milionów pożyczki. Pożyczka łatwo się zrobi. Pereire myśli o podniesieniu akcyi dróg rosyjskich, które obecnie stoją na 507, i zwróceniu nań spekulacyi. Podróżni utrzymują, że duch postępu w Rosyi panuje tylko w uniwersytetach i średniéj administracyi. W tych tylko sferach londyński Dzwon znajduje serdeczne przyjęcie. Pod tym względem Rosya idzie tą samą drogą co Francya.... XV. wieku. We Francyi postęp wychodził z uniwersytetów, z administracyi, z miast. Gdyby Rosya nie miała stałe i umiejętne sądownictwo, jakie miała Francya, a jakie ma od roku 1806 Królestwo, postęp byłby łatwiejszy. Francya nie szła w postępie jak Anglia. Rosya nie idzie także w postępie jak Anglia. Jest to rzecz rasowości. Postęp musi iść tą drogą, którą znajdzie. Rosya podobna jest do Anglii tylko pod względem religijnym. Jéj sekty nieurzędowe są liczniejsze, niż ludzkość wyznająca religię urzędową. Jak biskup rosyjski chce faworyzować popa, to daje mu parafię, w któréj nie ma ani jednego prawosławnego wyznawcy. Aby otrzymać wolność swego nieurzędowego wyznania, sekty okupują się popowi, i pop, nic nie robiąc, staje się bogatym. Czy sekty nieurzędowe rosyjskie postąpią kiedyś jak angielskie (anti churches votes) i odmówią urzędowym popom zapłaty?

Jeżeli ma zajść w Anglii zmiana ministeryalna, o któréj mówią, nie może ona nastąpić, chyba przy zebraniu parlamentu. Gabinet torysowski podniósł partyę manchesterską i radykalną, na któréj w części się opiera. Anglicy powtarzają od niejakiego czasu: »zmiany ministeryalne obracają się na korzyść samych radykalistów.«

Anglia.

Londyn, 8. Września. — Królowa przybyła wczoraj wieczór do Edinburga.

— Globe protestuje przeciw niepojętéj taktyce Timesa, która przesadza słabość »chorego człowieka«. Niemniéj i pismo Dailly News, oznacza wycieczki Timesa na Turcyą jako niesprawiedliwe i śmieszne anachronizmy.

Londyn, 9. Września. — Ze względu na testament księżnéj Orleanu i na misyą polityczną poruczoną synom jéj odzywa się Times w ten sposób:

»Księżna uczyniła czego Francya po niéj żądała, postradałaby ona szacunek swych nieprzyjaciół, jako i przyjaciół, gdyby nie pozostała wierną swéj roli i gdyby synów swych uwolniła od roszczeń. I cesarz ostatnim byłby mężem, któryby oczekiwał takiego zrzeczenia się. Roszczenia te są potrzebne do gry, i w rzeczy saméj przypatrując im się dobrze w właściwem świetle, jest interesem Francyi, aby one istniały. Bo jakie są dla cesarza zapory? Prawa być niemi niemogą; bo on je wydaje. Równie nie może być wojsko; bo on mu rozkazuje; i także nie może być opinia publiczna, bo on jest cenzorem jéj. Nawet lud francuski zapory żadnéj stawić niemoże; bo dzierży w ręku swym głosy 7 milionów. Zaporami temi są dla niego pretendenci i rywalizujące dynastye. Gdyby zapomniał o swych obowiązkach — bo i cesarstwo ma swoje obowiązki — występuje przeciw niemu groźny obraz książęcéj doskonałości w osobie Orleanów albo Burbonów linii itd.«

— Książe Alfred, drugi syn królowéj odbył przed kilku dniami egzamin w portsmouckim kolegium marynarki na kadeta. Królowa Jmć posyłając go do Portsmouth, zastrzegła, aby jak najściśléj był egzaminowany bez względu na urodzenie i stan. Przez dwa dni też był naprząd badany, a późniéj jeszcze jeden dzień. Jest to młodzian wielkich zdatności, i dostojni rodzice przeznaczają go na marynarza. Już jak słyszę, wszedł w służbę jako kadet na okręt »Illustrions«; ale za parę tygodni przeniesiony będzie na okręt »Eurylus«, aby na nim odbył żeglugę na około świata. Za powrotem ma być oddany na kurs nauk do uniwersytetu w Bonn.

Na poratowanie biednéj Turcyi, nowa pożyczka 5,000,000 fszt. jest tu ogłoszona. Podjął się jéj Dent i spólka. Jest ona już drugą, obie po 6%; z tą tylko różnicą że pierwsza z r. 1854 była wystawiona na bursie po $94\frac{1}{2}$ a ostatnia po 85; a zatem teraźniejsza jest korzystniejszą dla biorących akcye. Pewność jéj nawet ma być większa: poprzedniéj bowiem opłaty były tylko na daninie egipskiéj oparte wynoszącéj 282,000 fszt. gdy przeciwnie opłaty niniejszéj, tak kapitału jak odsetek od niego, oparte mają być na przychodach z ceł całego państwa i na cłach Konstantynopola wynoszących rocznie 600,000 fszt.

Dla zabezpieczenia tem więcéj kapitalistów od straty, osobna komisya ma być wyznaczona na ściąganie tych rozmaitych dochodów, składająca się z dwóch Anglików obranych na ten cel z pośród akcyonaryuszów i z 3ch Turków, z których trzecim ma być zawsze minister finansów Porty ottomańskiéj, z równością głosu dla wszystkich pięciu składających tę mięszaną komisyę.

Spisek odkryty w Aleksandryi na zrzucenie jarzma tureckiego w Egipcie, a do którego należało 4ch baszów i 8 jenerałów, może bardziéj jeszcze zagmatwać skarbowość utratnego sułtana.

Umarł Jerzy Combe, sławny z swych badań frenelogicznych, które bardzo upowszechnił w Szkocyi swéj ojczyznie i w całéj Angli. Najważniejsze z wydanych dzieł jego było: »Constitution of Man« i podróż w Ameryce. Znany też był z obszernych wiadomości finansowych tak dalece, iż niemi zasilał Roberta Peel i lorda Overstone. Urodził się r. 1788, i sprawował urząd notaryusza *(Writer to the Signet)* w Edinburgu. Cz.

(Kor. Cz.) Londyn, 31. Sierpnia. — O stanie rzeczy w Indyach niepodobna sobie zrobić dokładnego wyobrażenia. Przed parą dniami czytaliśmy po głównych biórach dzienników wielkiemi literami i czasem w transparencie, że wszystko w Indyach już ukończone i porządek przywrócony. Miałem pokazuje się słuszność nie donosząc wam o tem, bo dziś ztamtąd donoszą, że powstańcy z Gwalioru posunęli się na południe i pod dowództwem Tantia Topi zagrażają miastom Boondie i Bachore, podczas kiedy królestwo Oudy nieprzestaje być w rękach powstańców. Sir H. Ross złożył swoje dowództwo dywizyi Poonah i ma dla słabości zdrowia powrócić do Anglii.

Z Konstantynopola donoszą o ważnych zmianach w wyższych urzędach państwa i wiadomość ta zadawalnia tu albowiem zmiany owe zdają się mieć na celu zmniejszenie wydatków. Wczoraj ogłoszenie w City program nowéj pożyczki tureckiéj, zawartéj z domem Dent, Palmer et Comp. Aczkolwiek suma jest znaczną 5,000,000 fst., bardzo jest rzeczą wątpliwą, czyli w obecnym stanie politycznéj moralności państwa tureckiego wystarczy do ochronienia go od grożącego bankructwa. To jest nie do zaprzeczenia, że warunki są niesłychanie trudne. Procent jest 6 od sta a cena 85. Zapewnienie spoczywa nie tylko na powszechnych dochodach państwa, ale wyłącznie dla kapitału i procentów, na dochodach z cła i akcyzy pobieranéj w Konstantynopolu. Te dochody wynosiły w 1857 r. 600,000 fst. Rząd sułtana ma mianować specyalną komisyę do nadzoru tych dochodów. Składać się ma z dwóch członków mianowanych przez rząd, a dwóch wyznaczonych przez pożyczających, pod przewodnictwem ministra finansów. Zastrzeżone jest, że pożyczka ta na inny cel użytą być nie może, jak na wyprowadzenie z kursu papierów, za które rząd jest odpowiedzialny, i że program téj finansowéj operacyi, ma być ogłoszony w najkrótszym czasie. Pożyczka ma być zwróconą przez coroczne spłacenie jednego procentu z kapitału wraz z przypadającemi procentami. Pierwsza spłata ma nastąpić w roku 1860, a pierwsza rata pożyczki wynosi 3,000,000 fst. Nowy przeto powód przybył do sympatyi angielskiéj dla Turcyi. Pomimo tak wielkich korzyści i niepochlebnych wcale dla sułtana zaostrzeń w środkach zapewnienia bezpieczeństwa, nikt jeszcze na wczorajszéj giełdzie nie przystąpił do udziału; chociaż nie można wątpić, że wkrótce akcye rozebrane będą. W ogóle czynności na giełdzie bardzo oporem idą i wczoraj prawie wszystkie wartości ku zniżeniu się miały. W tych dniach ogromne sumy przywieziono w złocie z Australii, a znaczna ich część do Francyi wysłaną została.

Kardynał Wisemann objeżdża obecnie Irlandyą gdzie go wszędzie z największą okazałością i uwielbieniem przyjmują. Towarzyszy mu kilku biskupów i kilkunastu księży z znakomitych angielskich rodzin. Przy kilku sposobnościach kardynał wspomniał o wielkim postępie katolicyzmu w Anglii. W rzeczy saméj powierzchownie nawet sądząc, postępy te są uderzające. Przed kilku laty całe wielkie przedmieścia Londynu niemiały kościoła katolickiego, teraz niema części miasta gdzieby niebyło kościoła lub kaplicy katolickiéj, a na prowincyach wiele prywatnych osób wznosi je i utrzymuje. Niedawno dzienniki donosiły o odprzysiężeniu lorda Edmund Thynne a ciągle słychać o przejściu na katolicyzm pastorów protestanckich i często całych rodzin. W Islington, przedmieściu Londynu, znajduje się klasztor założony przez panią Lee, wdowę po pastorze, którego przełożoną jest jéj córka a większa część zakonnic są także córkami pastorów.

Książe Lucyan Bonaparte znajduje się teraz w Szkocyi w podroży swéj do Inwernes i w góry (Highlands). Celem jego podróży zdaje się być badanie celtyckich starożytności i języka. W Perth był na mszy w niedzielę w galickiéj kaplicy, następnie zwiedził kilku księgarzy, których pytał o dzieła galickie: mianowicie »Naśladowanie Chrystusa« Tomasza a Kempis które przed kilku laty ksiądz katolicki w Perth miał drukować w języku galickim.

Jeżeli wierzyć korespondentom z Francyi, mowa hr. Persigniego miała równie na francuskiéj jak na angielskiéj publiczności najlepsze wrażenie zrobić. Niektóre arcy bonapartystowskie dzienniki opóźniły się w ogłoszeniu jéj, ale większość dzienników zdaje się podzielać uczucia hrabiego Persigniego co do przymierza.

Dzienniki francuskie, a za niemi angielskie, wiele mówią o przyszłem małżeństwie marszałka Pellisier i obsypują pochwałami przyszłą jego małżonkę, a wyczerpawszy wszysto co się powiedzieć może, wynaleźli nawet że brat jéj urzędnik w biurach spraw zagranicznych, nadzwyczajnych zdolności jest dyplomatą. Z tych szczegółów dowiadujemy się, że marszałek ma 62 narzeczona jego 26 lat.

United Service Gazette donosi, że książe Cambridge i jenerał lord Clyde mają być wyniesieni na stopień *fieldmarshals.* Z Paryża donoszą, że książe Napoleon ma zostać wielkim admirałem, czemu się Punch bynajmniéj nie dziwi, zważając że książe Albert jest angielskim feldmarszałkiem, a nigdy w wojsku niebył i nie jest rodowitym Anglikiem.

(Cz.) Korespondenci z Stambułu udzielają niektórych wykrytych szczegółów rozrzutności osób należących do licznéj rodziny sułtana. Jedna sułtanka będąca w haremie dopiero od roku, zaciągnęła długu na 40 milionów piastrów. Ta summa zdawałaby się niepodobną, gdyby nie było dodane, że pierścień dyamentowy wartości 25,000 piastrów kupiony był za 130,000, a fortepian Erarda, wartości 6000 za 30,000 franków i podobnie inne przedmioty.

Dzienniki żartują z tajemniczego i ważnego tonu Norda mówiącego o pobycie lorda Palmerstona w Paryżu: »Lord Palmerston — mówi Nord — żyje w Paryżu w największem odosobnieniu, wizyty jego są okryte głęboką tajemniczością i słychać, że zamieszkuje willę, w małym oddaleniu od St. Cloud.« Tymczasem lord Palmerston, znajduje się obecnie u lorda Cowley, w wiejskiem jego mieszkaniu obok Compiegne, i nie zdaje się z tego sekretu robić.

Znany p. Charles Dickens zabawia teraz publiczność szczegółami separacyi swojéj z żoną. Dosyć skandaliczne te szczegóły, tém więcéj są rażące, że małżonkowie ci przeżyli z sobą dwadzieścia dwa lat i mają 12 żyjących dzieci. Pokazuje się, że piękne obrazy w powieściach sir E. Bulwer Lytton i p. Ch. Dickens nie były wzięte z życia domowego.

W tych dniach jenerał hr. Zamoyski przybył z rodziną swoją do Anglii. Jenerał ma zamiar zabawienia jakiś czas w kąpielach morskich.

Turcya.

Z nad granicy czarnogórskiéj, 28. Sierpnia. — Między Turcyą a Czarnogórą, pisze Gazeta Zagrzebska, zawarto zawieszenie broni do dnia 31. Grudnia 1858.

Kronika miejscowa.

Poznań, d. 14. Wrześn. — Donati odkrył kometę w d. 2. Czerwca, ale nie był widzialny dla gołego oka. Obliczył atoli, że w miesiącu Wrześniu zbliży się do naszéj ziemi tak, iż będzie mógł być widzianym. Jakoż uważając w stronie, którą tenże wskazał, co dzień od 8. do 9. godziny wieczorem widzimy go tu gołym okiem w znaku małego lwa na niebie. Patrząc na północnozachodnią okolicę nieba, widzimy podczas wieczornego zmierzchu na niem znak wielkiego niedźwiedzia czyli woza niebieskiego. Są to gwiazdy przedstawiające niby cztery koła woza nieco przekrzywionego, trzy gwiazdy drugiego i jedna gwiazda trzeciego rzędu stanowią ów czworobok ukośny, którym odpowiadają trzy gwiazdy drugiego rzędu równie światłe zwane dyszlem tego woza. Siedm tych wielkich gwiazd zowią trionami (septem triones). Jeżeli pociągniemy od zenitu przez obie gwiazdy tylnych kół wozu linią i przedłużymy ją na dół do horyzontu, wówczas natrafimy na gwiazdę trzeciego rzędu, która do grupy gwiazd należy, w któréj dwie gwiazdy równéj wielkości w równéj linii obok siebie stoją i ta grupa gwiazd tworzy znak lwa małego. Poniżéj tego znaku na horyzoncie północnozachodnim widzieliśmy wczoraj tego kometę. Sama gwiazda tego komety jest trzeciéj wielkości, można ją widzieć bez teleskopu, równie jak miotłę koloru czerwonawego w górę podniesioną. Widać ją wieczorami od 8. do 10., a z rana około godziny 3. w stronie północnowschodniéj.

Bydgoszcz, 12. Września. — Kr. rejencya wydała rozporządzenie do tutajszego magistratu, zwalniające go od żądanego dawniéj wybrukowania całego placu armatniego, ale nakazujące mu wybrukowanie do dnia 11. Października przez plac drogi komunikacyjnéj, gdyż w przeciwnym razie władza dozorcza każe na koszt miasta drogę tę wybrukować. Na posiedzeniu reprezentantów miast w d. 9tym b. m. postanowiono jednogłośnie wezwaniu temu nieuczynić zadosyć, pozwolić na wykonanie tego zagrożenia i natychmiast odnieść się do wyższéj władzy. — W ciągu zeszłego miesiąca poszły tu ceny zboża, a mianowicie pszenicy i żyta znacznie w górę, ale obecnie nieco spadły. Za pszenicę płacą do 73, za żyto 34—40, wielki jęczmień 32—40, mały jęczmień 32—35, owies 26—30, groch 40—60, rzep do 85 talarów za wencpel. Ziemniaki znacznie tańsze płacą za szefel 20 sgr. Pszenica różnie waży, żyto nieco porosłe, w ogóle dobre. Dowóz znakomity, ale targ nieożywiony. Pochodzi to ztąd, iż w Gdańsku niema odbytu, do Anglii niekupują. Co większa Gdańsk wysyła zboże na kolei żelaznéj do Berlina.

Rozmaite wiadomości.

— Koncert elektryczny. — W Peszcie, w teatrze narodowym dawał niedawno p. Leon Hamar koncert na pięciu fortepianach. Sam grał na jednym, a reszta fortepianów, obróconych klawiszami do słuchaczów, grały same, bardzo zgodnie i jasno tę samę sztukę. Połączone one były z fortepianem, na którym grał Hamar, drutami elektrycznemi, a baterya elektryczna umieszczona była za kulisami. Na oko nic nie było widać, bo każdy fortepian stał osobno. Dopiero dobrze się zbliżywszy, dostrzedz można było od podłogi bardzo cieuintkie druciki, idące do klawiszów każdego fortepianu. Z razu odezwał się tylko jeden fortepian, na którym grano, lecz zwolna zaczęły i innych fortepianów klawisze się poruszać i harmonijne, coraz silniejsze wydawać dźwięki. — Za pomocą elektryczności dójdzie jeszcze do tego, że sławni muzycy będą np. w Paryżu grać sami koncert, a dokąd tylko druty elektryczne dochodzą n. p. w Irkutsku i w Nowym Jorku, będą po salach gromadzić się słuchacze, aby słuchać na fortepianach tamtejszych, za pomocą elektrycznéj siły odgrywany tenże sam koncert.

Wiadomości literackie.

Warszawa. — »Wolnych Zartów«, wyszedł zeszyt IVty, i zawiera Wspomnienia Farysa (szczypta kłamstwa i łót improwizacyi); Uwiadomienie od towarzyjaciół mądrości w Smorgonii; Maciek Krogulec (Bajka à la Rozbicki); Bocianom warszawskim bociany podolskie pozdrowienie zasyłają; Narzekanie chłopka polskiego; Kapusta (ustęp z projektującego się niniejszem dzieła zbiorowego p. n. »Jarzyny polskie«); Stare ale jare; Fraszki; Żywotne kwestye; »Wujaszek całego świata« (na ucho czytelnikom); Doniesienia; Skrzynka do listów; Dwa rebusy.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 13. Września 1858.

Żyto (węcpel po 25 szefli) po spadających cenach, w końcu targ nieożywiony, wypowiedziano 50 węcpli; na Wrzesień Październik $41\frac{1}{6}$—$\frac{1}{12}$—41 do $40\frac{5}{6}$ pł., na Październik Listopad $41\frac{2}{3}$—$\frac{7}{12}$—$\frac{1}{2}$—$\frac{5}{12}$ pł., $\frac{1}{3}$ pien., na Listopad $42\frac{1}{4}$ pł., na Listopad Grudzień $42\frac{1}{2}$—$\frac{1}{3}$—$\frac{1}{4}$—$\frac{1}{6}$ pł., na Grudzień $42\frac{3}{4}$ pł.

Okowita (beczka po 9600 $\frac{0}{0}$ Trallesa) przy małym odbycie, taniéj odchodzi, wypowiedziano 9000 kwart; w miejscu (bez beczki) $14\frac{2}{3}$—$15\frac{1}{4}$ (z beczką) na Wrzesień 15 pł., na Październik Listopad $15\frac{1}{6}$ pł.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 13. Września.

Zyto 44 tal., na Wrzesień Październik $44\frac{1}{4}$—$43\frac{1}{2}$ tal., na Październik Listopad $44\frac{3}{4}$—44 tal., na Listopad Grudzień $45\frac{1}{2}$—$44\frac{3}{4}$ tal., na Kwiecień Maj $48\frac{1}{4}$—47—$47\frac{1}{2}$—$47\frac{1}{4}$ tal.

Olej rzepiowy $14\frac{5}{8}$ tal., na Wrzesień Październik $14\frac{5}{8}$—$\frac{3}{4}$—$\frac{5}{8}$ tal., na Październik Listopad $15\frac{1}{8}$—$\frac{1}{12}$ tal., na Listopad Grudzień $15\frac{1}{3}$—$\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień Maj $15\frac{7}{12}$—$\frac{1}{2}$ tal.

Okowita $18\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Październik $18\frac{1}{4}$—$\frac{1}{3}$ tal., na Październik Listopad $18\frac{1}{2}$—$\frac{3}{8}$ tal., na Listopad Grudzień $18\frac{1}{2}$—$\frac{3}{8}$ tal., na Kwiecień Maj $19\frac{3}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal.

Szczecin, 13. Września.

Pszenica na wiosnę 73 tal.

Zyto 41—$40\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Październik 42 tal., na Październik Listopad $42\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę 46—45 tal.

Olej rzepiowy na Wrzesień Październik $14\frac{1}{2}$ tal.

Okowita na Wrzesień $19\frac{3}{4}$ proc., na Wrzesień Październik 20 proc., na wiosnę $18\frac{3}{4}$ proc.

Przybyli do Poznania 14. Września.

BAZAR: prob. Sumiński z Łussowa, hr. Tyszkiewicz z Niewierza, Szczawiński z Brylzwa, Rzewuski z Śniat, Koszutski z Dziadkowa, Baranowski z Obielewa, Łącki z Posadowa, Rogalińska z Ostrobudek.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Dąbrowska z Kwilna, v. Eberstein, Tierke, Rösler i Reimann z Berlina.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Brünner z Warszawy, Mollard z Góry, hr. Grabowski i Voigtländer z Wrocławia, Bertelsmann z Bielefeld.

HOTEL DU NORD: v. Fircks z Zgorzeliey, Prätel z Sękowa, Swięcicki z Granowa, Breański z Miłosławia, Siedmiogrodzki z Nowéjwsi.

OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Sulerzycka z Chomiąży, Klug i Ruscher z Mrowina, Mattner z Babimostu.

POD CZARNYM ORŁEM: Körbin z Wolsztyna, Falkowska z Pacholewa.

HOTEL PARYZKI: Brzyzowski z Miłosławia, Gross i Pötschke z Konina, Lichtwald z Bednar, Słaboszewski z Ustaszewa, prob. Pluszczewski z Bnina.

HOTEL EICHBORNA: Friede z Szamotuł, Bormann z Starogrodu, Ehrenfried z Wrześni, Meyer z Lwówka, Katz z Nakła.

EICHNEER BORN: v. Usedom z Leszna.

POD TRZEMA LILIAMI: Sroczyński z Rożnowa, Kunkel z Wągrówca, Neumann z Wrześni, Chmara z Rogoźna.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Scholz z Wrocławia, ul. Długa 7.

Księgarnia **N. Kamieńskiego i Spółki** w Poznaniu odebrała i poleca:

	Tal	Sgr.
Naruszewicz, Żywot J. K. Chodkiewicza. .	1	25
Klonowicza S. F., Pisma poetyczne polskie	—	24
Orzechowski St., albo rozmowa około exekucyi polskiéj korony, oraz Quincunx, to jest: wzór korony polskiéj na cynku wystawiony	—	24
Leszczyński Stanisław (król polski) Głos wolny wolność ubezpieczający. Cena . .	—	16

Księgarnia **N. Kamieńskiego i Spółki** w Poznaniu odebrała i poleca:

	Tal.	Sgr.
Pamiętniki Józefa Drzewieckiego spisane przez niego samego (1772—1802) tudzież reszty pamiętników tego (1806—1851) z papierów po nim pozostałych zebrane przez Kraszewskiego.	2	25
Korzeniowski, Szczęście za górami. 2 tomy.	2	15
Chodźko, Pustelnik. Powieść w dwóch częściach. Cena	1	15

OBWIESZCZENIE.

Wykaz obywateli w tutajszém mieście powołać się mogących na przysięgłych, wyłożony będzie stósownie do §. 65. ustawy z dnia 3go Stycznia r. 1849 w dniach 27., 28. i 29. m. b. podczas godzin służbowych w naszym Sekretaryacie dla każdego do przejrzenia.

Jeżeliby kto sądził, że jest bez przyczyny opuszczony, lub bez uwględnienia powodów uwolnienia umieszczonym, winien swe protestacye podać do protokółu lub piśmiennie w owych trzech dniach.

Po upływie tego czasu, wykaz zostanie zakończonym.

Poznań, dnia 4. Września 1858.

Magistrat.

OBWIESZCZENIE.

W dniu 4. Października r. b. w poniedziałek przed południem od godziny 8éj zacząwszy, sprzedane zostaną 41 koni dostawionych przez miasto tutejsze na tegoroczni wielki manewr przez 2gi pułk huzarów obrony krajowéj, w drodze publicznéj licytacyi najwięcéj dającemu za gotową zaraz zapłatą, przez Deputowanego naszego Pana Radzcę miasta Thaylera, na placu Działowym w miejscu.

Chęć kupna mających wzywamy niniejszém na termin powyższy.

Poznań, dnia 9. Września 1858.

Magistrat.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu, wydział dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 23. Marca 1858.

Nieruchomość z młynem wodnym do Jakóba Przygody należąca, we wsi Czerwonaku pod Nr. 11. położona, oszacowana na 10,787 Tal. 2 Sgr. 6 Fen. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 19. Listopada 1858. przed południem o godzinie 11téj i po południu w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych sprzedana.

Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnéj, z księgi hipotecznéj nie wynikającéj, zaspokojenia poszukają z summ szacunkowych powinni się z pretensyami swemi do nas zgłosić.

Niewiadomi z pobytu wierzyciele:
1) nieznajomi spadkobiercy Karóla Fryderyka Stock, dziedzica dóbr,
2) nieznajomi spadkobiercy Ottona Treskow, dziedzica dóbr,

zapozywawają się niniejszém publicznie.

DOBROWOLNA SPRZEDAŻ.

Nieruchomość tutaj na Śródce pod liczbą 40. położona, sądownie na 3663 Tal. 21 Sgr. 10 Fen. oszacowana, do pozostałości piekarzów Samuela Ehrenfrieda i Teofili z Grieblerów małżonków Wismachów należąca, z doliczonemi do téjże pieniędzmi z kassy ogniowéj w ilości 316 Tal., które na placu do pobudowania do powyższéj nieruchomości należącego ciążą, i które z dotyczącéj się kassy ogniowéj po pobudowaniu tego placu, na 3979 Tal. 21 Sgr. 10 Fen. oszacowanego, wypłacone być mają, ma być celem podziału w drodze dobrowolnéj subhastacyi najwięcéj dającemu sprzedana.

Do tego wyznaczony został termin na dzień 22. Września r. b. z rana o godz. 10. przed naszym deputowanym, Radzcą Sądu powiatowego Fest w lokalu naszym sądowym, na który chęć kupienia mających niniejszém zapraszamy.

Warunki kupna mogą być w Registraturze naszéj przejrzane.

Poznań, dnia 28. Lipca 1858.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział. II.

PROCLAMA.

Niewiadomych z nazwiska i pobytu sukcessorów:

1) Bogumiła Mutschke z Śmigla, który od wielu lat żadnéj wiadomości niedał o sobie i obecnie za zmarłego uznanym został (massa 11 Tal. 12 Sgr. 6 Fen.)
3) zmarłéj na dniu 7. Maja 1835 w Dłużynie powiatu Kościańskiego bez sukcessorów Zofii Orzałkiewicz (massa 2 Tal. 23 Sgr. 7 Fen.)
3) zmarłéj w Kościanie dnia 7. Maja 1853 Maryanny Fellmann, jako też dnia 4. Września 1854 w wieku dziecinnym zmarłego jéj syna nieprawego łoża imieniem Wojciecha (massa 12 Tal. 29 Sgr. 4 Fen.)
4) zmarłego w wsi Pritschen powiatu Wschowskiego na dniu 12. Kwietnia 1857 mularza Jerzego Müller (massa około 8 Tal.)
5) zmarłéj dnia 12. Września 1852 w Raszkowie wdowy Anny Sowińskiéj (massa 28 Tal. 6 Sgr.)
6) zmarłego w roku 1841 w Dusznikach powiatu Szamotulskiego piwowara Karóla Bumbke (massa 2 Tal. 11 Sgr. 6 Fen.)
7) wdowy Anny Maryi z Pelzeców Grade, zmarłéj w Śmiglu w roku 1850 (massa 250 Tal.)

wzywamy niniejszéj, aby się najpóźniéj w terminie na dzień 27. Czerwca 1859 z rana o godzinie 10téj przed Ur. Małeckim, Sędzią powiatowym, w miejscu zwykłém posiedzeń zgłosili, w przeciwnym bowiem razie spadek będzie wydanym zgłaszającemu i legitymującemu się sukcessorowi, w razie zaś niestawienia się jego, Fiskusowi. Po nastąpionéj prekluzyi zgłaszający się sukcessor bliższy albo równo bliski wszystkie rozporządzenia jego przyznać będzie winien i niewolno mu będzie żądać ani złożenia rachunków, ani téż zwrotu pobieranego użytku, lecz ograniczyć się będzie musiał na to, co z pozostałości całéj w chwili zgłoszenia się jego jeszcze istnieć będzie.

Kościan, dnia 8. Sierpnia 1858.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.

Nauczyciel domowy zdolny udzielać lekcye na fortepianie i przysposobić elewów do quarty, znajdzie pomieszczenie na wsi. — Gdzie? Odpowie się na zapytanie listowne pod adressem: **Y. Z.** w **Grodzisku** poste restante.

Drewitza (Toruńskie) siewniki do zboża, jako téż pługi (Ruchadło) poleca po nader umiarkowanych cenach

J. Silberstein, przy Wronieckiéj ul. Nr. 4.

NB. Surowe wyroby lane dla sprzedających z drugiéj ręki są zawsze w zapasie.

Prawdziwe nowe Proboszczowskie żyto i pszenicę do siewu ofiaruje tanio w zaplombowanych oryginalnych miechach Handel nasion

Braci Auerbach.

Amatorom kwiatów i ogrodów polecam moje prawdziwe Harlemskie i Berlińskie cebulki kwiatowe, jako to: hyacynty, tulipany, krokusy, i t. p. w najpiękniejszych egzemplarzach.

Spis tychże, jako i dodatek nasion korzystnie w jesieni siać się dających, udzielam bezpłatnie i franco na każde łaskawe żądanie.

Poznań w Wrześniu 1858.

Handel nasion ***Henryk Mayer***, ogrodnik kunsztowny i handlowy, przy Królewskiéj ulicy 15*a*.

Dojrzałe winogrona z ***Radojewa***, w koszykach po 4 funty, po 10 Sgr., są codziennie do nabycia pod Nr. 3. ulicy Młyńskiéj.

Bardzo dobrych **młodzi funtowych**, zawsze świeżych, funt po 7 Sgr., przy wzięciu większych ilości taniéj, dostać można u ***O. A. Dullina***, przy Podgórnéj ulicy.

Kiedy od miesiąca publiczność obdarzoną bywa herbarzami; godzi się liczbę tychże jeszcze uzupełnić przez dzieła: Rządczyńskiego, Chmielowskiego, Warszyckiego, jako téż przez Poczet Elektorów polskich Zaprzańca (pag. 407.) oraz Dorsta, schlesisches Wappenbuch, tom II. pag. 74. tab. 153. Nr. 508. — Wreszcie pilniejszy przegląd Kuropatnickiego okazuje w części czwartéj, §. IV. na karcie 11. i 12. spis kawalerów Maltańskich w Polsce, a daléj: Tablice urzędowe szlachty Galicyi i Lodomeryi; gdzie gorliwy nowotny Heraldyk czego szuka znaléść może na stron. 19. bez nadwerężenia cierpliwości czytelników.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 13. Września 1858.	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	$101\frac{3}{4}$	—
dito	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{3}{8}$
dito z roku 1856. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{3}{8}$
dito z roku 1853. . . .	4	96	—
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	$85\frac{5}{8}$
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj.	$3\frac{1}{2}$	—	$84\frac{1}{4}$
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$101\frac{3}{4}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{4}$	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{2}$	—
dito Prus Wschodnich. . .	$3\frac{1}{2}$	—	$83\frac{1}{4}$
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{4}$	—
dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	$99\frac{1}{4}$
dito W. X. Pozn. (nowe).	$3\frac{1}{2}$	—	88
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	87	—
dito Prus Zachodnich . . .	$3\frac{1}{2}$	$82\frac{1}{2}$	—
Bilety rentowe Poznańskie	4	$92\frac{3}{4}$	—
Louisdory	—	—	$109\frac{3}{8}$
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	90